Tykistön liikkuvuuden kehittäminen hevosvetoisista itseliikkuviin

Museo Militaria 26.9.2026

Teknikkokapteeni evp. Markku Mäkipirtti

M Mäkipirtti - 2026

1920-luku

F.W.D. vm.1920

Morris vm.1927

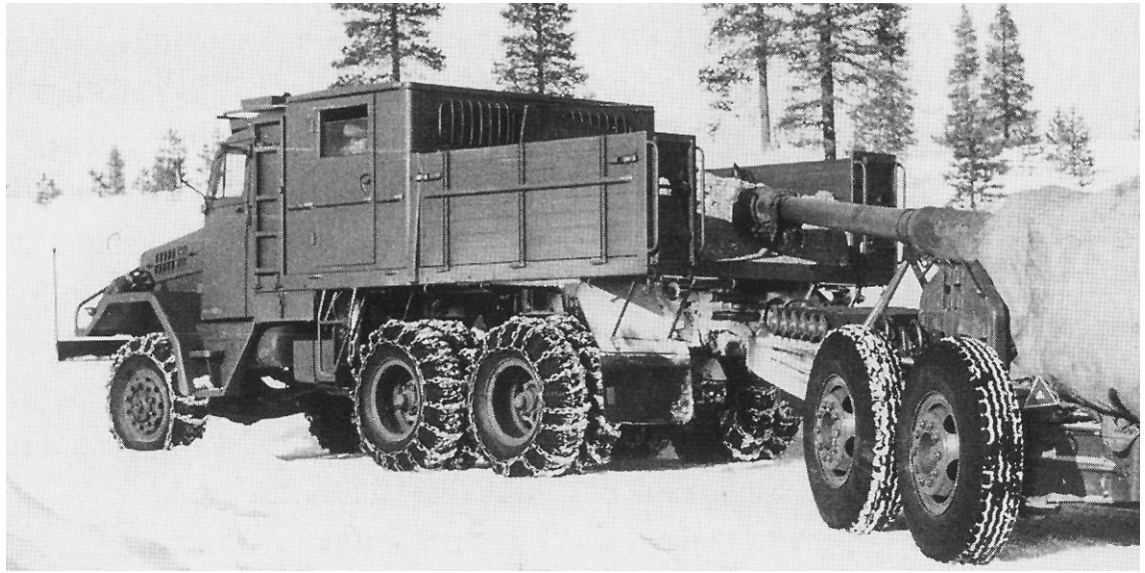

Pavesi – 152H/17 vm.1928 (korvasi 12 hevosta)

1930-luku

TYKKIHANKINNAT

Tampella 122K60
1960-1966
Valmistettu 16 kpl
Marssipaino 9580 kg
Vetonopeus 100 km/h
Vetäjäksi lainattu ruotsalaisten tykinvetäjä

130 mm M-46 (130K54)
Marssipaino 8500 kg
Vetonopeus 50 km/h
Hankittu: vuonna 1962 40 kpl sekä 10 kpl AT-S vetäjiä.
Vuonna 1964 85 kpl sekä 28 kpl ATS-59 vetäjiä

M Mäkipirtti - 2026

~~EI KÄY~~

SISU KB-45 mska:n KEHITYS

Sisu KB-45SF 4x4/3600 vm.1962

Sisu KB-45SV 4x4/3400 vm.1965

Sisu A-45CL 4x4/3400 vm.1970

Sisu KB-45 -> 76K02
4100 kg -> 1100 kg

Sisu A-45 -> 122H63
4100 kg -> 3200 kg

Sisu AH-45 -> 130K54
4100 kg -> 8500 kg

M Mäkipirtti - 2026

Sisu nestemoottorit (NEMO)

Sisu K-138 4x2 vuonna 1963 -> auton moottori käyttää hydraulipumppua.

Pellonraivaus Oy:n Vanaja TT-69T 6x4 250 hv -> ohjaamon takana erillinen 135 hv hydrauliagregaatti.

Fordson Super Major 2500 kg 108 hv -> 150H40 NEMO 6300 kg vuonna 1963

M Mäkipirtti - 2026

SA:n NEMO – KOKEILUT

Sisu KB-45SF 4x4/3600 vuonna 1963

Sisu KB-45SV 4x4/3400 vuonna 1965 n.250 hv

~~EI KÄY~~

~~EI KÄY~~

Sisu KB-45 (8x8) vm.1965 omamassa 5800 kg 122K60 9580 kg 135 hv

Sisu KB-46 (10x10) vm.1968 omamassa 10 000 kg 300 hv

~~EI KÄY~~

SA NEMO – KEHITYS

Sisu AH-45 SVT (6x6) vm.1970
- **omamassa 5800 kg**
- **teho 170 hv**

130K54 NEMO
- **omamassa 8600 kg**
- **akselimassa 7200 kg**

Onko otto-ajoneuvosta tykinvetäjäksi? Kapt. Saarikon kokeilut

Sisu K-141 4x2 – 130K54 vuonna 1968

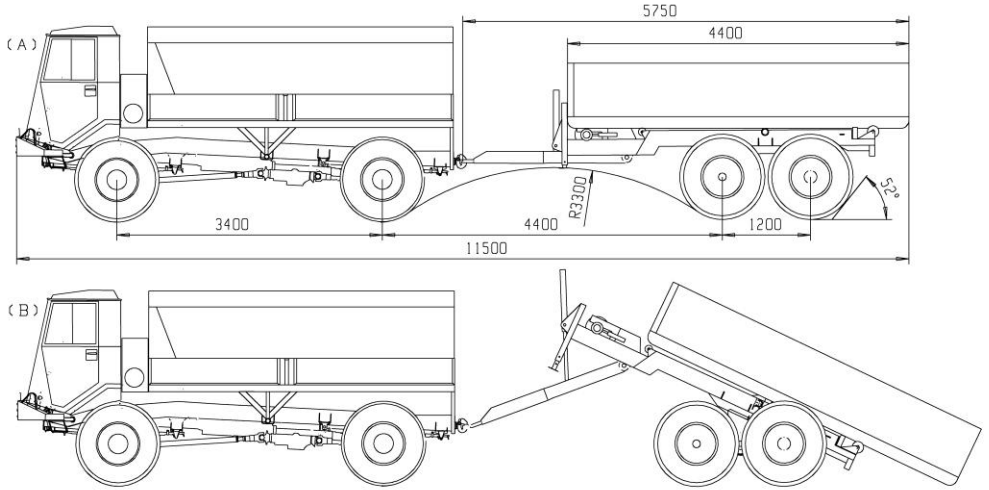
Vetäjän massa 7500 kg – tykin akselimassa 7200 kg

M Mäkipirtti - 2026

AMMUSPERÄVAUNU I

Suunnittelukokous 22.10.1974

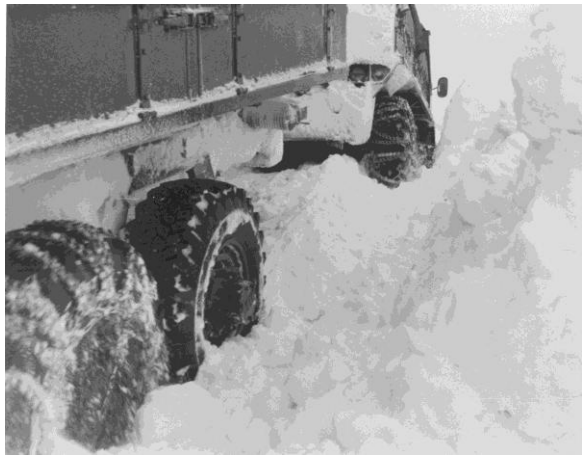

Valmistui pitkäperjantaina 1975 omamassa 3600 kg – kantavuus 6200 kg – kokonaismassa 9800 kg

M Mäkipirtti - 2026

KOKEILULEIRI 31.03-05.04.1975

M Mäkipirtti - 2026

TYKKILEIRI 18.08-21.08.1975

Sisu AH-45 (37 kpl)

Scania SBAT111 (33 kpl)

Kraz-255B (n.300 kpl)

M Mäkipirtti - 2026

TYKKILEIRI 18.08-21.08.1975

Esittely II Parlamentaariselle puolustuskomitealle

Kuljetusketju maantieltä maastoon

M Mäkipirtti - 2026

AMMUSPERÄVAUNU II

Suunnittelukokous 03.11.1975

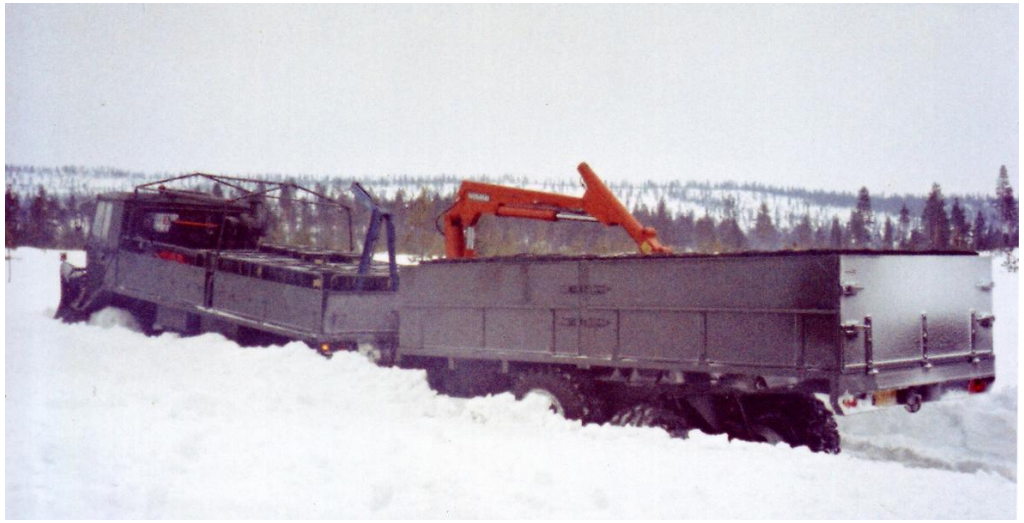
Rekisteröitiin 19.03.1976 omamassa 4070 kg – kantavuus 5730 kg – kokonaismassa 9800 kg

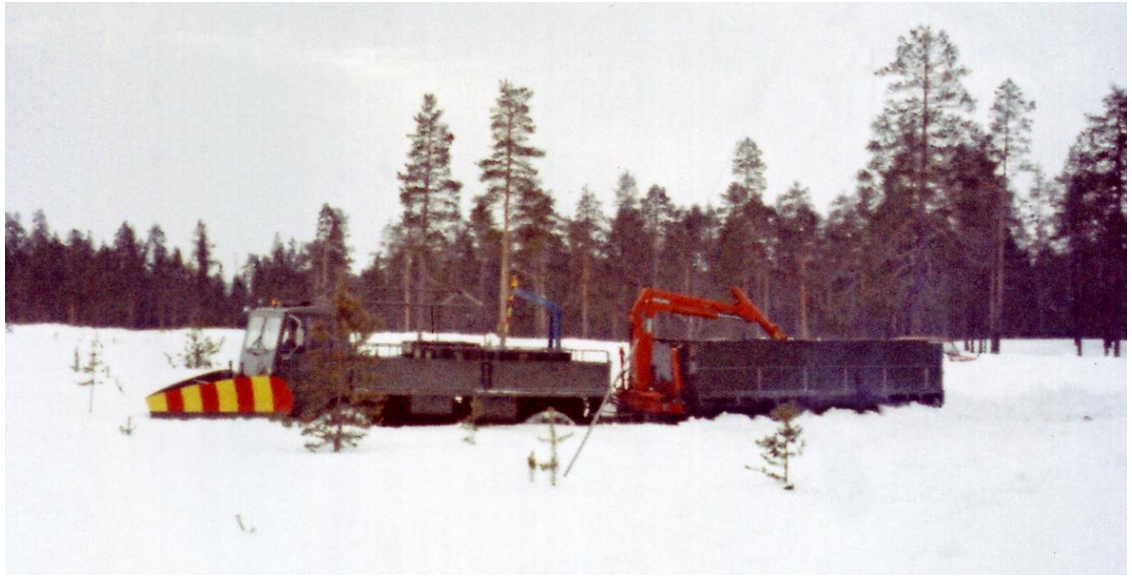
Kokeiluleirillä 22.03.1976

M Mäkipirtti - 2026

KOKEILULEIRI 22.03–31.03.1976

NEMO II pv vuonna 2016 (NEMO I pv Sotamuseossa)

KUINKA MUUALLA

Volvo TL31 mekaaninen voimansiirto (14x10)

Stewart&Stevenson 4x4 siihen integroitu mekaanisesti vetävä Multidrive Flexframe pv

ZiL-137 6x6 ja hydraulivetoinen BAZ 4x4 perävaunu (1970-1984)

Foden 3480 MWAD-8x6 Multidrive 20 000 litran säiliöauto (1983-1997)

HEVOSVETOISISTA ITSELIIKKUVIIN

PV:n ensimmäinen itsekulkeva tykki 150H40 NEMO v.1963

Itsekulkeva 155 mm tykki v.1989, kuvassa 155K98

PV:n ensimmäinen vaihtokoritykki 155 mm ”Lepakko” v.1982

Patria ARVE v.2026